

Hüseynbala MİRƏLƏMOV: "Həyatımı"

Sözün adamı

"İndiyə qədər xatirələrimin ayrı-ayrı epizodlarını qələmə almışam. Son illər tez-tez fikirləşirəm ki, daha aylaşib bütün ömrü yazıya çevirmək vaxtdır axı, niyə yubamırsan?!"

Ola bilər, Hüseynbala adlı bir Allah bəndəsinin həyatı indi çoxuna maraqsız mətn kimi gəlsin. Amma illər sonra belə mətnlər yaşadığımız dövrü öyrənməkdən ötrü əvəzsiz material olacaq. Ona görə imkanım olsa, hamıdan xahiş edərdim ki, gündəlik yazmağa ərinməsinlər. Baxmayaraq ki, özüm də buna çox az əməl edə bilmişəm. İndi buna görə çox heyifsilənirəm.

Deyəsən, Lermontovun sözüdür. Deyir, əgər bir insanın ömrünü əvvəldən axıra qədər qələmə ala bilsən, bu, böyük bir xalqın tarixindən də geniş və maraqlı alınar. Amma insanın nəinki bütün ömrünü, heç bir cəmiyyətin həyatını, düşüncələrini də tam dəqiqliklə yazıya almaq mümkün deyil. İnsan o qədər maraqlı varlıqdır ki..."

Həyatımı uzun bir yola bənzədirəm

- Bu, bəlkə onunla bağlıdır ki, ömrümün ilk xatirəsi yolla bağlıdır. Hər kəsin ömrünün mütləq ilkin xatirəsi olur. Həyat elə o xatirədən başlanır. Mən də həyatımın o ilk anını yalandıqca tez-tez xatırlayıram.

1943-cü il... Atam müharibədə ağır yaralanıb qayıtmışdı. O, çox mərd və zirək kişi idi. Necə deyirlər, min əziyyətlə daşdan pul çıxarmağı bacarırdı. Həmişə deyirdi ki, gərək kişinin yorğan-döşəkdə üstünə gün düşməsin, səhər erkəndən durub ruzi dalınca çıxsın. Onun fərasəti, xirda ticarətlə məşğul olub dolanışığ qurması mərdimazarların xoşuna gəlməyibmiş, işinə pəl vurmaq istəyənlər varmış. Axırda kişi bezib, ailəni Lerikin Nuravud kəndindən Lənkərana köçürmək qərarına gəlir.

İndiki kimi yadımdadır, 1950-ci ilin çisikli bir mart günü idi. Cəmi beş yaşım vardı. Ev əşyalarını arabasına yüklənmişdi. Nuravuddan köçürdük... İki böyük bacım ailəli olduqlarından kənddə qalacaqdılar. Atam və anam da daxil olmaqla ailəmizin yeddi üzvü köçürdü. Biz yola çıxanda bacılarım da gəlmişdilər, aradıcazsa sən atdılar...

Anam yolboyu tez-tez geriye çevrilib yaylıgının ucu ilə gözlerini qurulaıyrdı. Mənsə arabamın yan-yörəsində qaçırıdım, dəcəllik edirdim. Qarşımızda uzanıb gedən yol mənə ucuz-bucaqsız dünya kimi görünürdü...

Və elə o yol sonradan mənə ucuz-bucaqsız dünyaya çevrildi...

Elə bilirəm ki, o yol o vaxtdan bəri heç bitməyib...

İnkari inkar qanunu

- Heç zaman maddi cəhətdən imkanı biri olmağa çalışmamışam. Bu, əsas məqsədim olmayıb. Uşaqlıqdan bəri anladığım tək bir şey vardı ki, insan ona tapşırılan işi məsuliyyətlə, vicdanla görməlidir. Zəhmət çəkməkdən, əziyyətə qatılmaqdan qorxmamalıdır. Bu keyfiyyət həmişə başlanan tərəfdən dəyərləndirilir. Kimsə dəstək olur, kimsə irəli çəkir, beləcə bir də görürsən ki, yavaş-yavaş öz həyatını qurmuşsan artıq.

İndi baxırsan, ali məktəbdən yenəcə məzun olmuş gənədir, yaxud heç ali məktəb də bitirməyib. İstəyir ki, elə birdən-birə iki günün içində varlı olsun, hər şeyi olsun. Daha fikirləşmir ki, bunun üçün əvvəlcə özünü tədqiq etməlidir axı.

Bunu bizə tələbə vaxtı dialektik materializm fənnində öyrətmişdilər. Yaşa dolduqca bu qanunun cəmiyyət həyatında da, konkret bir insanın taleyində də necə işlədiyini görürəm. Bu, inkari-inkar qanunudur. İnsan qısa müddətdə həyatını kəskin şəkildə dəyişməyi qarşısına məqsəd qoysa, onda heç nə alınmaz. Hələ bu niyyətlə bəlkə pis yollara düşüb, cinayətlərə meyil salıb bütün ömrünü də puç eləsin. Amma insan düşünsə ki, məsələn, mənim atam-anam bunları öldü eləmişdi, mən onlardan çox yox, bir azca yüksəyincə cənəmə gəlməyərəm, onda irəli gedəcək. Soruşa bilərsiniz ki, bəs bunun on yaxşı yolu nədir?

Cavabımı bu olacaq: təhsil, təhsil və yenə də təhsil...

Saatın əqrəblərinə fikir vermişinizmi...

- Baxırsan ki, əqrəblər indi burdadır, amma 5 dəqiqədən, yarım saatdan sonra tamam başqa yerdedir. Necə hərəkət etdiyinin fərqində olmurşan. Amma öz həyatını ona uyğun nizamlaya bilirsən. Mən cəmiyyətdə gedən inkişaf proseslərini də buna bənzədirəm. Ən düzgün inkişaf tədricən, ilk baxışdan, hiss edilmədən baş verən və insanlara da bu axına qoşulmağa imkan yaradan inkişafdır.

İndi bir anlıq təsəvvür edək ki, saati götürüb biqəfil onun əqrəblərini bir neçə saat geriye və ya irəliyə çəkirik. İnsanların həyatı, düşüncəsi, nizamı, planları isə hələ əvvəlki vaxtdadır. Təsəvvür edin ki, nə baş verər?! Aləm qarışar bir-birinə. Ona görə də hələ heç bir xalq kəskin dəyişikliklərdən xeyir tapmayıb. Cəmiyyətdə də təkamül prosesi getməlidir. Nə çox tez, nə də çox gec. Hər şey öz vaxtında...

Ah, indiki gənclər...

- Belə şikayətləri öz nəslimin nümayəndələrindən tez-tez eşidirəm. Və gülüməyirəm. Çünki bilirəm ki, bu mövzu bəşəriyyət yaranandan bəri gündəmədir. Səhv eləmərsən, hətta qədim papirusların üzərində də o dövrün gənclərindən şikayət məzmunlu cümlələr vardı ki, indiki gəncləri görürsən, heç kimi sayı salmırlar. Hər yətən kitab yazır və daha nələr...

"Atalar və oğullar" problemi dünya durduqca duracaq...

Yadıma öz gəncliyimiz düşür...

Ötən əsrin 60-cı illəri idi, çox cavan idik hələ. "Bitlz" qrupunu dinlədiyimiz vaxtlar... Çoxları saç düzümünü, pal-paltarını bu qrup üzvlərinin tərzinə uyğunlaşdırmağa çalışırdı.

Rayona, evə gedəndə də görürdün, böyüklər danlayırlar ki, bu nə vid-fasondu belə?!

Mənün alovunda uşaqlara da, gənclərə də imkan vermək lazımdır ki, öz həyatlarını doya-doya yaşasınlar. Çünki ömrün hər anı insana cəmi bir cəmiyyət verilir və o, daha geri qayıtmır. Təbii ki, oxlaq normaları, mental xüsusiyyətlər də unudulmamalıdır. Elə dəyərlərimiz var ki, onlar bizim geridə qalmışlığımız deyil, aksinə, üstünlüyümüzüdür. Gənclərə mümkün qədər bu üstünlükləri çatdırmaq lazımdır ki, pis təsirlərə düşməsinlər. Dəyərləri qoruyub saxlasınlar. Ağsaqqallara, ağbirçəklərə ehtiram bizdə bir qanundur. Amma görək onlar da öz sözlərinin, hərəkətlərinin ağırlığını qorusunlar. Kiçiklərin yanında bütün günü latayır danışan, qeybət edən, pis əməllərlə məşğul olan, özünü apara bilməyən yaşlı adama inanmırsan ki, heç kim hörmət etməz və etmirlər də...

Ümumən isə gənclərimizdən qotıyın narazı deyiləm. Namxuda, çox savadlı, məqsədyönlü, yenilikləri tez bir zamanda mənimsəyən gənclərimiz var. Oxuyurlar, öyrənirlər, özlərini inkişaf etdirirlər, imkanlardan faydalanırlar. Əlbəttə, öz faydasını anlayanları, məsuliyyətini bilmələri, zəhmətdən usanmayanları deyirəm... Nadanlara, məsuliyyətsizlərə, düz yolu qoyub öyrə yolu üz tutanlara, tənbellərə isə nə qoca, nə cavan?!

Belələri elə bütün yaşlarda eynidirlər...

Keçmişə görə xiffət keçirmirəm

- Xarakter etibarilə keçmişə yox, bu günlə yaşayan adamam. Bilirəm ki, bu gün və gələcəkdə baş verənləri izləmək dünyanın olub bitmələrində ilişib qalmaqdan daha maraqlıdır. Amma, düzü, onu da bilmirəm, keçmişə görə nostalji hisslər keçirməyənlər heç varmı?! Tez-tez keçmiş illərin məhənlərini dinləyirəm. Gənclik dövrümün bəzi sevimli kitabları var ki, onları təkrar-təkrar oxumaqdan doymuram. O illərin filmlərinə baxmaq da çox maraqlıdır. İndi onlar adama tamam başqa cür gəlir.

Fikirləşirsən ki, bu ömrün nə zaman ötüb keçdi belə?!

Hər halda, bizi bu yerlərə gətirib çıxaran keçmişimizdir. Ona görə də keçmişə həmişə sayğı ilə yanaşıram. İnsan gərək ömrünü elə yaşamağa çalışsın ki, öz keçmişində onu utandıracaq nələrə buraxmasın. Şükürlər ki, buna həmişə əməl etməyə çalışmışam...

Heç vaxt naşükürlük etməmişəm

- Adam gərək təvazökərligi unutmasın. Hər şeyi fikirləşirsən ki, həyat həttə layiq olduqlarından da çoxunu verib mənə. Ola bilər, mənədən də ağıllı, savadlı həmyaşıdlarım vardı, amma bu nəticələri əldə etmək mənə qismət oldu.

Səhvlərimdən dərs almışam

- Dəyə bilmərəm ki, həyatım başdan-başaya elə uğurlardan ibarətdir. Uğursuzluqlarım da çox olub. Hamı kimi xeyli yanlışlıqlara da yol vermişəm. Amma bir şey var ki, bu yanlışlıqları heç vaxt görməzdən gəlməmişəm. Onlardan nəticə çıxarmağa çalışmışam. Səhvlərimdən dərs almışam bacardıqca...

Biz sovet ideologiyasının təsiri altında yetişmiş insanlarıq. Sovetlərin bir çox dəyərlərini özümüz üçün müqəddəsləşdirmişdik. Bu dəyərlərin çoxu puç çıxdı, bir anlamı qalmadı. İmtina etdik çoxundan. Bir dəyərdən isə heç vaxt yaz keçmədim. O dəyərin adı vic-

danlıdır... Müəllimlərimizin də, valideynlərimizin də bizə ən çox aşıladığıları o idi...

Ötüb-keçən illər mənə kifayət qədər həyat təcrübəsi qazandırb. İndi də düşünürəm ki, vicdan bir insan üçün ən mühüm keyfiyyətdir. Əslində o, bir insana gərək olan bütün mənəvi-oxlaq keyfiyyətlərinin məcmusudur.

İnsan savadsız ola bilər, hansısa peşəkar qabiliyyətlərində əxsaya bilər, yarımzət ola bilər, bunları düzəltmək mümkündür. Amma əgər insan vicdansızdırsa, onunla yola getmək çox çətin olacaq...

Məni xoşbəxt edən nədir

- İnsan elə xalq olunub ki, bütün ömrü boyu həyatında məmnunluq axtarır. Əfşuslar olsun ki, bu axtarış bəzən zərərli vərdislərə, pis yollara da gətirib çıxarıbirlərini... Xoşbəxt insanlar həyatında nəso böyük sevinclər baş vermiş insanlar deyil. Xoşbəxt insanlar o anı hiss edənlərdir. Həyatın xirdə sevinclərindən də xoşbəxt olmağı bacaranlardır.

O gün oxuyuram, alimlər hesablayıblar ki, məsələn, tutaq ki, birdən-birə min manat pul qazanmaqda yüz min manat pul qazanmaqın insanda yaratdığı xoşbəxtlik əmsalı, təxminən, eynidir. Çünki bütün hallarda xoşbəxtlik bir andır, bir azdan ötüb keçəcək. O ana tutunub onu mümkün qədər çox yaşamaq lazımdır.

Bəs mənə xoşbəxt edən nədir?! Hər şey bu sualı öz-özümə də verirəm. Şükür ki, həyatımda mənə də, doğmalarıma da xoşbəxtlik gətirən çox nailiyyətlərim olub. Gəncliyimdən üzübəri yüksək vəzifələr, titullar qazanmışam. Gözəl ailəm, ağıllı-kamallı övladlarım, nəvələrim, onların sevincləri... Bunların hər birinə görə həyatdan çox məmnunam.

Amma mənəm üçün ən böyük məmnunluq sözüdür. Hansısa əsərimə son nöqtəni qo-yanda, bu, adama inanılmaz xoşbəxtlik bəxş edir. Elə bil hər dəfə dünyaya yenidən gəlir-sən.

Mən niyə yazıram?!

- Söz yox, hələ kimsə mənə belə bir sual ünvanlamayıb. Amma bilirəm ki, belə bir sual çoxlarının fikrindən keçir. Kimi tənə ilə, kimi də nə bilim, bəlkə sadəcə maraqdan...

Yaradıcılıqla azdan-çoxdan tanış olan hər kəs bilir ki, daş daşımaq yazı-poçudan daha asandır. Günlərlə aylaşdırson yazı məsələsinin arxasında, dünyada, onun fani qayğılarından əlini üzürsən, bir cə uğurlu kəlməni tapıb yerinə qoymaqdan ötrü saatlarla xəyalında yerlə-göylə əlləşirsən. Hələ hansısa yazının ilk cümləsini yazana qədər çəkdiyən zillət...

Hər şey zarafatla dostlara deyirəm ki, yaradıcılığın əziyyəti hamılə qadının əzabları kimidir. Hər ikisində dünyaya övlad gəlir.

Bəs elə isə mən niyə yazıram?! Bu nə yükür axı götürmüşəm üzərimə?!

Əslində, bu suala xoşbəxtlik barədə düşüncələrimlə artıq müəyyən qədər cavab verdim. Ona görə yazıram ki, bu həyatda mənə yazmaq qədər məmnun edən ikinci nəso yoxdur. Özümü tanıyandan, kağız-qələmlə ünsiyyətim başlandıandan yazmışam, yazıram və ömrüm vəfa eləsə, indən sonra da eyni şəkərdən əl çəkmə deyiləm.

Bir tərəfdən də, axı yazılanlar qalır...

Ürəyimdən gələn səs

- Elə bilirsiniz, ədəbiyyatın nəhəngləri qarşısında necə kiçik göründüyümü özüm heç etmirəm?! Çox da gözəl bilirəm bunu!..

uzun bir yola bənzədirəm"

Hamıdan çox özüm anlayıram ki, bundan sonra yüz il də yazıb-poysam Hüseynbala Mirələmovdan Viktor Hüqo, Dostoyevski, Cəlil Məmmədquluzadə, Məmməd Səid Ordubadi, Cəfər Cabbarlı ola bilər...

Amma yazıb-yaratmaq içimdən, ürüyümdən gələn səsdir...

Olub ki, o səsi boğmağa da çalışmışam. Yazdıqlarımı üzə çıxarmağa utamırdım və ədalətli dediyimi vədələrim də olub. Ədəbiyyat bilməkləri olan dostlardan həmişə yazdıqlarıma qarşı son dərəcə amansız davranmalarını xahiş etmişəm. Demişəm ki, baxın, bu məsələdə dostluğa-filana yer yoxdur. Tənqidlərinizi əsirgəməyin. Əgər pis yazırsınız bunu özümə deyın. Amma onlar əksinə, həmişə ruhlandırıcılar mənə. Əsərlərimdəki zəif yerləri də göstərirlər, eyni zamanda uğurlu məqamları da diqqətə çatdırırlar. Deyirlər ki, yazdıqlarımdan bu qədər bədgüman olmayım.

İndi isə düşünürəm ki, mənəm yazıb-yaratmağımın axı kimə nə ziyanı var ki?! Əgər ədəbiyyat aləmində ciddi bir umacağım yoxdursa, böyük iddialarda deyilməso, özümü daha sayıb-düşünməyə döymürəmsə, hər kəs bu yazıb-yaratmaq həvəsinə anlayış göstərsə, yaxşı olar...

Bir də hərdən fikirləşək ki, Nizaminin, Füzulinin, Sabirin vaxtında görünürdüyü orda-burda nə qədər seyr yazanlar olub. Amma onların arasından yalnız bu sənətkarlar parlaq və ədəbiyyat tarixində də bu ismlər qalıb. İndi də qoy Azərbaycanda Hüseynbala Mirələmov kimi minlərlə adam yazıçılıqla məşğul olsun...

Əlbəttə, onların arasından heç olmasa birçox nəfər nə vaxtsa dünya ədəbiyyatı aynasında görinəcək!

Televizora az baxıram

- Buna o qədər də vaxtım olmur. Amma xəbər proqramlarını, ictimai-siyasi məzmunlu verilişləri çalışıram ki, daim izləyim. Çünki indi o qədər xəbər portalları var ki, bilirsiniz, hansının yazdığına inanasan. Ona görə də ciddi məlumat mənbəyi kimi televiziya-larımıza üstünlük verirəm.

Eftirdə bəyan etmədiyim verilişlər çoxdur. Bir müddət əvvəl bu mövzuda tənqidi yazım da olmuşdu. Amma xoşagələm, yadda qalan, öyrədiciliyi də var, insaf naminə etiraf edək. Ümumiyyətlə, tamaşaçı kimi uzun illərdən bəridir, çalışıram ki, ünvanlılıq prinsipinə əməl edim. Yəni özümə lazım olan, mənə nəşə verəcək verilişlərə baxım. Yoxsa vaxtı idarə etmək çətin olur. Bir də görürsən ki, gününün xeyli hissəsi elə ekran qarşısında uçuğu getdi...

Hər səhər qəzetləri ən azı vərəqləyirəm

- Bu, bir qədər də mənəvi ehtiyacdır elə bil... Qəzet vərəqlərinin xıscılığı, mətbəəyi ruhumu oxşayır. Çox istərdim ki, qəzet mütləsi bir çox xarici ölkələrdəki kimi, bizdə də bir zövqə çevrilsin. Düzdür, indi internet var, hər şeyi oradan oxumaq olur. Amma, ona qalsaq, məsələn, kinoya da evdə baxmaq olur, yeməyi də evdə yemək olur. Buna baxmayaraq bir də görürsən, insanlar ailəliklə yığılıb gedirlər kinoteatra kinoya baxmağa, yaxud restoranlarda yemək yeməyə. Bu, çox gözəl haldır, inkişaf göstəricisidir. İstərdim ki, hər səhər çayında qəzetlərə nəzər salmaq, axşamlar ailəliklə kitablar oxumaq, maraqlı söhbətlər etmək bizdə bir ailə ənənəsi olsun. Şükür, əksər ailələrimizin indi buna imkanı çatır. Hər il

iki-üç qəzetə əbunə yazılmaq ailə büdcəsi üçün elə də yük olmaz. Əvəzinə, bununla o evdə, ailədə böyüyən uşağın gələcək taleyində bir işıq yanacaq.

Gərək texnologiyalar insanların arasına girməsin

- Yaş keçdikcə anlayıram ki, bu dünyada insanların hər şeydən çox ünsiyyətə ehtiyacı var. Ona görə də dostluq münasibətlərini, ülfətini, bir-birinə doğma ailələr arasında gəliş-gedişləri qorumaq lazımdır. Yoxsa insanlar gətdikcə bir-birindən çox uzaq düşürlər. Müasir marketinq alətləri insani münasibətləri də pula çevirməyə başlayır. Görürsən, iki insan üzvbüz öyləşib, bir-birinə baxıb söhbət eləmək əvəzinə gözəli telefon ekranındadır, sosial şəbəkələrdə dolaşırlar.

Əlbəttə, innovasiyalar lazımdır. Sosial şəbəkələrdən istifadə etməkdə də bir qəbahət görmürəm. Bu, dövrün faydalı yeniliyidir. Amma nəzərə almaq lazımdır ki, hər şey insani dəyərlərin inkişafına xidmət etməlidir. Texnologiyalar insanların arasına girməməlidir. Adamlar bir-birinə vaxt ayrılmalıdır, diqqət yetirməlidirlər. Belə olsa, doğmalığı artar. Bu olmayanda soyuqluq yaranacaq.

Dostlarım o qədər də çox deyil

- Dostluq mənim üçün çox ağır dəyərdir. Düşünürəm ki, bu ağırlığı daşımaq hər kəsin hünəri deyil. Birinci sınıftan dostluq münasibətlərini qoruduqlarım var. İllərin sınağından çıxan çoxlu dostum da olub, yəni də var. Milli Məclis də mənə çox dəyərli dostlar qazanmışdır.

Bu həyatda kiməsə dost deyib sonra yarıyolda qoyanları da görmüşəm. Belələrinə dərhal özüm uzaqlaşmışam ki, başqasına dost ola bilməyən, mənə də dost ola bilməz.

Qərībā bir xasiyyətim də var, qoy ondan da danışım. Tale elə gətirib ki, özüm həmişə vəzifə sahibi olduğumdan dostlarımın, oturdurduqlarımın da əksəriyyəti elə məmurlar olub. İllərlə çörək kəsdiyim, dost dediyim bu məmurların qəfildən sadə insanlara qarşı kobud davranışını, işçilərinə yuxarıdan-aşağı baxmasını və bu kimi digər vərdişlərini görəndə, onlardan uzaqlaşmışam, münasibətləri soyutmuşam və təcridə tam köşmüşəm.

Hətta elə onlar olub ki, süfrəmin başında otura-otura mən yumşaq şəkildə şantaj ediblər. Planetin ən böyük yazıçılarından biri olan Çingiz Aytmatovla dost idim. Bizi bir-birimi-

zə bağlayan yaradıcılıq telləri olub. O, Brüsselə səfir işləyərkən bir dəfə ora getmişdim. Bir neçə gün bir yerdə olduq. Çoxluca şəkillər çəkirdik. Dediym kimi, ənənəvi olaraq yenicən dostlarla bir yerdə idik. Süfrə açmışdım. Çingiz Aytmatovla çəkdirdiyim şəkilləri onların qabağına qoyub, "baxın" dedim, özüm isə nə üçünsə bir neçə dəqiqəyə bayıra çıxdım. Mən çıxan kimi dostlarımdan biri deyibmiş ki, bu şəkillər "montaja" oxşayır. Əlbəttə, çox keçməmiş orda oturanlardan biri bunu mənə çatdırdı. Düzü, pört oldum. Heç gözləmədim.

Bax, belə "dost"larım da olub. Höyatdır da...

Adamlara həmişə həssaslıqla yanaşmışam.

Bir dəfə Moskva gəzintilərindən birində intervyu verərkən jurnalistlərdən soruşdu ki, sən insanları hansı prinsiplə qəbul edirsən? O dəqiqə, fikirləşmədən dedim: O insan qapıdan içəri girən kimi, mən özümü onun yerini dəyişirəm və mən özümü onun yerində hiss edirəm.

Nəvələrim həyatımın mənasıdır

- Yaxşı deyiblər ki, dövlətdə dəvə, övlad da nəvə. Nəvələrimlə vaxt keçirməyi çox sevirəm. Ata-analarına da əsas tövsiyəm bu olur ki, övladlarınıza zaman ayırın. Onlar bir də bu yaşda olmayacaqlar. Körpələrin böyük diqqətinə həmişə ehtiyacları var. Bir qədər diqqətdən kənar qoyan kimi kompüterin, televizorun qarşısından çəkilirlər. Amma onlarla söhbət edəndə, nəşə maraqlı şeylər danışanda görürsən ki, heç bu cihazlara yaxın getmədilər. Nəvələri tez-tez başıma yıgıb keçmişdən danışırım. Tariximizdə olub-keçənlərdən nəql edirəm. Bir maraqlı göstərilər ki...

Hər dəfə tələb edirlər ki, yəni danış... Son illər tarixi mövzularda əsərlər yazmağımın bir səbəbi də bəlkə elə budur. İstəyirəm, gənc nəsəl tariximizi bu üsulla öyrənsin...

Danışan dilim qələməmdir

- Deyə bilmərəm, bu mənə də alınır, ya yox, amma bacardığım qədər az danışmağa, daha çox dinləməyə çalışıram. Şeyx Nizaminiyin bir beyti var. Deyir:

*Dilin bələsıdır uzunçu olmaq,
Arıflar ıııdır sükutə dalmaq.*

Milli Məclisin iclaslarında müəyyən çıxışlarım olur. Onda da həmişə çalışıram, dərindən bildiyim məsələlər üzrə danışım. Söylədiklərim hansısa şəkildə gərəklı olsun. Konkret təkliflərə əsaslanmı. Yoxsa elə danışmaq xatirinə danışmaq xasiyyətim deyil...

Əsas danışan dilim qələməmdir. Ölkəmizdə, cəmiyyətimizdə baş verən yeniliklər, inkişaf prosesləri, uğurlu və nöqsanlı cəhətlər haqqında publisistik düşüncələrimi mütəmadi qələmə alıram.

Heydər Əliyev zamanının ən uğurlu siyasətçisidir

- Bir dəfə kimşə soruşmuşdu ki, sənçə, insanın ən böyük nailiyyəti nədir? Onda cavab verdim ki, ən böyük nailiyyət başqalarının inamını qazanmaqdır. Qazandıqdan sonra da onu qorumağı bacarmaqdır. Çünki inamı qazanmaq da çətin, onu qorumaq da. Bu baxımdan, mənə elə gəlir ki, ümummilli lider Heydər Əliyev zamanının ən uğurlu siyasət adamı idi. İnsanlar ulu öndərə inanırdılar. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin sə böyüklüyü budur ki, o, Azərbaycan xalqının Heydər Əliyevin dövlətçilik kursuna olan yüksək inamını da qorudu, üstəlik özünü də yeni bir inan simvoluna çevirdi.

Heydər Əliyev haqqında sözümü "Görkəmli şəxsiyyətlərin həyatı" seriyasından dünyanın müxtəlif dillərinə çevrilərək ayrı-ayrı ölkələrdə böyük tirajlarla nəşr olunmuş kitablarımda oxucularıyla bölüşmüşəm.

O, tarix yazır

- İlham Əliyev haqqında isə nəvələrimə danışırım ki, onun necə böyük şəxsiyyət olduğunu hələ bir 50 ildən sonra biləcəksiniz. Deyirəm, mənim yaşım gəlib çatanda o vaxt indiki yaşımızdakı uşaqlar sizi göstərib deyəcəklər ki, baxın, onlar İlham Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyi dövründə yaşayıblar. Sizə bu günlərimiz haqqında çoxlu suallar verəcəklər.

Bu gün İlham Əliyevin Mehriban xanım Əliyeva ilə birgə reallaşdırdığı inkişaf proqramları çoxumuza cari işlər kimi görünür. Kütləvi informasiya vasitələrindən rəsmi xronikalari izləyirik, düşünürük ki, hə, Prezidentimiz bu sənədə imza atdı, bu yolun açılışını etdi, bu layihəni həyata keçirdi, bu ölkələrdə görüşlər keçirdi, çıxışında bu məsələlərə toxundu. Bəlkə heç özümüz də fərqləndə deyilik ki, İlham Əliyev bütün bunlarla gələcək üçün nə qədər möhtəşəm bir tarix yazır.

Mənşə müşahidə etdiklərimizi bir yazıçı qələmi ilə təsvir etməyə çalışıram ki, 50 il sonra bu dövrləri tarix kimi öyrənənlərə yazılı materiallarla azdan-çoxdan faydam toxunsun...

* * *

Hər dəfə keçmişə boylananda düşünür ki, o, - nuravudlu Fazil kişinin oğlu Hüseynbala bu vaxta qədər yaşadığı ömrünə əslində bir neçə ömür sığdırıb: mühəndis ömrü, məmur ömrü, alim ömrü, yazıçı ömrü, deputat ömrü... "Öyündüyümsə birçox budur ki, bu ömürlərin heç birində sadə insanlardan ayrı düşmədim, ayaqlarım yerdən üzəlmədi, həmişə bu yurtdun ən sınavı insanlarının yanında oldum, onlardan biri kimi yaşadım" söyləyir Hüseynbala müəllim və dərhal da əlavə edir - "İndi məni yaxından tanıyanlar deyə bilər ki, bu qədər fərqli ömürləri adında birləşdirən Hüseynbala Mirələmov, əslində kimdir?! Düşünürəm ki, bu sualın ən obyektiv cavabı övladlarıma, nəvə-nəticələrimə - Mirələmov şərəfinə bu ömürlərdən qalan ən dəyərli hədiyyəm - sadəlik, təvazökarlıq, zəhmətsevərlik, düzlük, səmimiyyət, sadəqətli olmaq kimi dəyərlər olacaq".

Hazırladı: **Yaşəmə MUSAJEVA**